

Rimaszombatban felavatták Petőfi Sándor szobrát

A legutóbbi Gömői Honismereti kerékpártúrán, a rimaszombati Gömői Múzeumban tett látogatás alkalmával B. Kovács István, Gömörország talán legismertebb képviselője, a múzeum előcsarnokában bemutatta az Izsó Miklós által tervezett Petőfi szobor mintáját. Gondolataiban lehetőséget engedve annak, hogy a szobor egyszer elkészül, s a városban méltó helyen felállításra is kerül. Ha valaki mástól hangzik ez el, akkor csak lehetséges tervként kellett volna értelmezni. B. Kovács István azonban azon emberek közé tartozik, akik elképzeléseik megvalósításában nem ismernek lehetetlent. A terv megvalósítást nyert, s ebben jelentett problémát a rimaszombati evangélikus egyház megakadályozta, hogy az eredeti elképzeléseknek megfelelően a református gimnázium előtti parkban állítsák fel. Nekik is köszönhetően így Tompa Mihály szomszédságába, a város talán legszebb terére került.

2004. május 29-én Rimaszombat, de velük együtt a Felvidék magyarsága ismét ünnepelhetett. 11 óra után Tózsér Árpád Kossuth-díjas költő és Karol Vlachovsk, író, mindketten „gömői atyafiak”, leplezték Petőfi Sándor bronzba öntött szobrát. Az ünnepi beszédek és szónoklatok sora pontosan tükrözte Petőfi máig ható üzeneteit és a jelen hangulatát. Úgy, ahogyan 1848-ban közös célt tűzött ki maga elé annak érdekében szoros összefogásra talált irodalom és politika, úgy a mostani mondanivalókban is egymásra találtak az irodalom, a kisebbségi lét, a magyarságtudat és a választások kérdései és céljai. Petőfi, bronzba öntött szobrán keresztül akarva akaratlanul ezúttal is mozgósított, ösztönzött. Nem is eredménytelenül! Egy héttel később az első Európai Unió választásokon, szélsőségesen alacsony országos részvétel mellett a Magyar Koalíció Pártja két mandátumot szerzett, s a régióban a választások győztese lett.

A szobor leleplezése után B. Kovács István köszöntötte a jelenlévőket. Gondolatainak középpontjában a „szavak” és a „tettek” egybevetése állt „... Az ember, akinek a szobra mellett állunk nem tűrte a hamis beszédet, a sok üres frázist ...” – mondotta többek között. Utalva arra, hogy napjainkban is sokan vannak, akik csak szavakban cselekszenek, abban hősök, de a „tettektől” már igyekeznek távol maradni. „Kivételes ez a nap (...) megirigyeljük gondolatban azt a személyt, akit talán azért te-

remtett az úristen, hogy megtestesíthesse számunkra a szabadság elvont fogalmát (...) Ki is ő? Természetesen Petőfi Sándor (...) az az ember (...), akinek minden szavát tettek hitelesítik, akinek a szájából hitelesen dörögnek a mindenkori szájhősöknek címzett ostorozó szavak »...Meddig tart ez az örült hangzavar még? /Meddig bőgtök még a hon nevében? /Kinek a hon mindig ajkain van, /Nincsen annak, soha soha sincs szívében! /... Tenni, tenni! Ahelyett, hogy szóval /Az időt így elharácsoljátok« – szölte a forradalmár táblabíró, hiszen 1845. május 29-én Gömör és Kishont vármegye rendjei tiszteletbeli táblabírává választották Petőfi Sándort Rimaszombatban.

A mai nap kiválasztása tehát nem a véletlen műve! 1874-ben e napon siratta a nemzet a felravatalozott Izsó Miklóst, minden idők egyik legnagyobb magyar szobrászát.

Kivételes a kor is (...) Európa újraegyesítésének a korát éljük (...) az egységes Európa megteremtí az nemzeti újjáegyesítés feltételeit is. (...) hiszem és vallom: Lesz magyar feltámadás. (...) A szobor arra a házra tekint, ahol Izsó Miklós elkezdte a munkáját, (...) lehet-e e alkalmasabb személy arra, hogy e két sokat próbált nemzet megtalálja és járja az egymáshoz vezető közös utat. Ennek a szobornak a felállítása a mi reményeink szerint a magyar-szlovák egymásraultalság és kölcsönösség jelképe is lesz (...) formálódik egy ország, Gömörország, mint az egyesülő Európa afféle szellemi virtuális országa.” – mondotta B. Kovács István.

A Magyar Köztársaság elnökének, Mádl Ferencnek levelét Szentgyörgyi András, a köztársasági elnöki hivatal központi titkárságának vezetője olvasta fel. Mádl Ferenc szeretettel emlékezett rimaszombati látogatására, ahol Rudolf Schusterrel is találkozott, köszönetet mondott mindazoknak, akik lehetővé tették és segítették a szobor felállítását.

Erdélyi Géza, a Szlovákiai Református Egyház püspöke az 1848-as forradalom eseményeire utalva mondta „... Ismét megkérdéshetjük: Mi is történt azon a márciusi napon? (...) a szabadság elindult hódító útjára s mind a mai napig megvalósulóban van ...”. Ennek részeként értelmezve, hogy a Petőfi szobor, mint „valóságos szobor láthatatlan, de valóságos hidat alkalossan a budapesti Március 15-e tér és a rimaszombati Tompa Mihály tér között”.

Bugár Béla, az Magyar Koalíció Pártjának elnöke bevezetőjében a rozsnói Kossuth-szobor avatására emlékezett, kifejezve örömét, hogy „... tudunk emlékezni, tudjuk ápolni a hagyományainkat, tudunk nemzeti emlékhelyeket teremteni, s azt tudjuk ott is ahol, számbeli kisebbségben élünk. Tudjuk, hogy honnan jöttünk és hová tartunk. A történelem üzenetet hordoz, közvetít a számunkra. Ezért is fontos, hogy ennek a hordozói többek között az ilyen emlékművek legyenek. Kikerüljenek a terekre, kikerüljenek a városainkba, hogy lássuk és tudjuk, hogy mihez kell tartatni magunkat. Kossuth is Petőfi is ilyen üzenetet közvetít. Ez néhány szóban fogalmazható meg: »A haza mindenek előtt«, a közösség érdeke az egyén érdeke előtt.”

Csáky Pál, a Szlovák Kormány alelnöke a forradalom mának (is) szóló üzeneteit elemezte. „...Szabad-e itt másról szólni, mint a népről, az egybetartó és felemelő erejéről, a kitartás és az elszántság fontosságáról? Petőfi Sándor azon kivételes egyéniség, aki ezeket az értékeket képes volt életében és holta után is átültetni a lelkeinkbe. Nagyon örülök annak, hogy itt Gömörben is találtattott néhány bátor ember, aki azt mondta, hogy igen Gömörnek szüksége van politikai támogatásra, beruházásokra, munkahely teremtésre, de szellem nélkül, belső lelki értékek nélkül sohasem tud felemelkedni, nem tudja megfogalmazni és nem tudja megvalósítani önmagát. Ezért kell nekünk ide Petőfi. Ezért mondhatjuk együtt azt, hogy üdvözlünk itt Sándor, üdvözlünk újra itthon. Nemcsak ezen a téren, hanem a szíveinkben, a lelkeinkben a gondolatainkban is. Mert a hitre, a reményre, a kitartásra, a vállalásra szükségünk mindannyiunknak lesz a jövőben is.”

A magyar kormány nevében Bálint-Pataki József, a HTMH elnöke köszöntötte a jelenlévőket, köszönetet mondva mindenkinek, aki segítette a szobor felállítását beleértve azokat is, akik több, mint egy évszázadon keresztül őrizték a szobrot. A „köszönet” állt Cífrus István, Rimaszombat város polgármestere gondolatainak középpontjában is. Petőfi „származása által akár uniós állampolgár is lehetne szlovák édesanya és magyar édesapja által ...” – mondta többek között.

Demszky Gábor, Budapest főpolgármestere szlovákul köszöntötte a jelenlévőket, majd Samo Chalupka versét mondta el ugyancsak szlovákul. Petőfi Sándor és forradalmi eseményeinek valamint Izsó Miklós életének felidézése mellett úgy ítélte meg, hogy a szobor felavatása a szlovák szabadságnak is ünnepe lett.

Vinczicai Tibor, az MDF képviselőjében Antall József utalva mondta „...Antall József ma mosolyog (...) 15 millió magyar miniszterelnökének nevezte magát (...) ma beteljesedett az ő gondolata ...”

Orbán Viktor, a FIDESZ Polgári Szövetség elnökének levelét Sunyovszky Szilvia olvasta fel. „... az irodalomnak mindig jelentős szerepe volt, az irodalom küldetését teljesített (...) Ravasz László püspök mondta egyszer azt, hogy nekünk a nyelvünk nagyobb kincsünk, mint a földünk. Mert régiebb és akkor is él, amikor a föld már nem a mienk. Nagyobb, mint a történelmünk, mert a történelem a nyelvben él, de a nyelv nem fér el a történelemben ...”

A szónoklatok sorát Karol Vlachovsk (a szlovák íróársadalom nevében) és Tözsér Árpád (a magyar íróársadalom nevében) beszéde zárta. Vlachovsk Petőfi gömöri látogatását ismertette, kiemelve, hogy még máshol igen, addig Rimaszombatban nem írt egy verset sem – itt a barátait látogatta meg, jól érezte magát. Hviezdoslavval ellentétben magyarul írt, és sohasem emlegette, hogy szlovák származású.

Tözsér Árpád arról szólt, hogy „...most egy híján 160 év után a történelem ismét közöttünk van. Azt mondjuk, hogy Petőfi, de úgy értjük, hogy a költő ...”. Javasolta egy szabadtéri gömöri szobormúzeum létesítését: „... elképzelhetetlen lenne, hogy [ezt a helyet – P. J.] a helyi műzsák, a rimaszombati költők, művészek, tudósok emlékhelyévé avassuk? Rimaszombatnak hál’ Istennek annyi magyar és szlovák híressége, költője, tudós, szobrásza, művésze volt a múltban, hogy ilyen alapon nemcsak egy virtuális Gömörország, hanem egy valóságos ország fővárosa is lehetne. Mutassuk meg őket, s általuk városunkat a világnak ...”.

Az ünnepséget a szobor megkoszorúzása zárta, melynek keretében csaknem száz koszorú és csokor került Petőfi lábaihoz.

A szobor avatását gazdag kulturális program előzte meg és zárta le. Május 28-án a Tompa Mihály Református Gimnáziumban egész napos tanácskozással került sor, amelyen Petőfi életművét elemezték, amit „Litera-túra” címmel a költő műveinek nonstop felolvasása követte. A szobor előzményeit és történetét a Művelődési Házban megnyitott dokumentumkiállítás mutatta be. Este Galán Géza színművész „Petőfi percei a segesvári ütközetben, ahogyan a költő és kortársai írásainak ismeretében átélte” címmel tartott előadást. Este elmaradt a sokak által várt Gh mes koncert, mert az együttes olyan feltételeket támasztott a szervezőkkel szemben, amit azok minden akaratuk ellenére sem tudtak teljesíteni. A szoboravatást követő ünnepi kulturális műsorban helyi és vendégművészek sora lépett fel.

Puntigán József

SZOBORTÖRTÉNET

1871 – A Petőfi-szoborbizottság felkérte Izsó Miklóst Petőfi Sándor köztéri szobrának elkészítésére. **1874** – Elkészült Izsó Miklós nagy segéd mintája. **1882** – a gipszintát a pesti Petőfi-szoborbizottság Rimaszombat számára ajánlotta fel azzal, hogy az az itteni múzeumot illetje meg, mert Izsó Rimaszombatot vallotta szülővárosának. **1883–1999** – A szobrot a Múzeum raktárában őrizték, majd annak előcsarnokában volt látható. **1999. március 15.** – ünnepi beszédében B. Kovács István nyilvánosan is felveti a gipszintá bronzba öntésének gondolatát. **2001. október 6.** – A Rimaszombat és Vidéke Polgári Társulás és a Tompa Mihály Református Gimnázium közös pályázatot nyújtottak be a Petőfi-szobor kiöntésére. **2003. augusztus 14.** – A Rimaszombat és Vidéke Polgári Társulás arról határozott, hogy a városban felállíttatja Petőfi szobrát, magát pedig erre az időre Petőfi-szoborbizottsággá minősítette át. **Szeptember 25.** – A Rimaszombati Járási Hivatal engedélyezi a szobor felállítására elindított közadakozás megindítását. **2004. január 7.** – A rimaszombati evangélikus egyház konventje nem járul hozzá a szobor gimnázium előtti parkban való felállításához. **Január 14.** Cifrus István, Rimaszombat város polgármestere támogatja a szobor Tompa Mihály téren való felállítását. **Január–április** Györfi Lajos szobrászművész és Varga Imre bronzöntő mester elkészítik a szobrot. **Május 18.** A szobor talapzatának első kapavágását a Petőfi-szoborbizottság tiszteletbeli elnöke Erdélyi Géza és B. Kovács István végezték el. **Május 29.** Rimaszombatban a Tompa Mihály téren ünnepélyes keretek között – Karol Vlachovsk és Tözsér Árpád leleplezték a szobrot.

Napok a természetben

Honismereti tábor a Millér partján

A szolnoki Damjanich János Múzeum a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Honismereti Egyesület segítségével ebben az évben Besenyszögön rendezte meg hétéves múltira visszatekintő honismereti táborát. A rendezvény célkitűzése a korábbi évekhez hasonlóan a gyermekek számára meghatározó fontosságú, a természettel és a hagyományokkal való kapcsolat ápolása, hiszen a városi életforma nagyon sok szép és érdekes dologtól zárja el őket.

A tábor célja Besenyszög és környéke néprajzi-helytörténeti értékeinek feltárása, növény és állatvilágának megismerése volt. Ebben az évben a dr. Kaposvári Gyöngyi vezette, 33 gyermekből és négy felnőttből, Varjú Róza rajztanárból, Béres Mária, Kozma Csaba gimnáziumi tanárokból, Pató Mária könyvtárosból álló sereg augusztus 6. és 12. közötti időre ütötte fel sátorfáját. A hely kiválasztásában részben az életerős, szépen fejlődő község kínálta környezet, részben a Koczkáné Deme Irén művelődési ház igazgató és a Balogh Zoltán polgármester kínálta szíves fogadtatás játszott szerepet. A gyermekek közül tízen helybeliek voltak, a jelek szerint még az ő itteni ismereteiket is ki tudták egészíteni a tábor nyújtotta látványosságok, a többiek Szarvastól-Szolnokig számos településről érkeztek. Kétharmaduk már visszatérő vendég. A fiataloknak a Wesniczky Antal Művelődési Ház és Könyvtár adott otthont. A programok egy része a község történetéről, és néprajzáról szóló előadások, melyeket dr. Csányi Marietta régész, dr. Szabó László néprajzkutató, egyetemi tanár és Benedek Csaba néprajzos muzeológus tartottak.

A foglalkozások döntő többsége azonban a szabad ég alatt zajlott. A települést ismerkedő sétán járták be, s a szépen, ízléssel újuló utcások mellett láthattak még olyan részeket is, amelyek háborítatlanul őrizték az elmúlt századok, dús növényzettel övezett nyugodt, békés világát. A Péterné Mocsáry Magdolna vezette kézműves-foglalkozásokon olyan régi, otthon gyakorolt mesterségekkel kötöttek barátságot, mint az egykor igen elterjedt gyertyaöntés. Az egyik helyi főzőasszony a számukra szintén újszerű bográcsolás keretében lakodalmos krumpligulyával vendégelte meg a gyerekeket, akik nem csak a kóstolásban, hanem a főzésben is közreműködtek. A szabadtéri programokat íjászat és a közeli Milléri Vízügyi Múzeum meglátogatása tette teljessé. A tábor végén a résztvevő gyermekek segítettek a helyi néprajzi gyűjtemény rendezésében is. A kollektíót Bezzegh Imre gyűjtötte hosszú évek szorgos munkájával. Kézbevetelük, fizikai megismerésük szemmel láthatóan más élményt nyújtott a gyerekeknek, mint amit a múzeum üvegtárlóit szemlélve kapnának.

A táborozást a szokásos élményösszegző megbeszélés, és a gyűjtött növényi termékekből, levelekből összeháttított kiállítás zárta, ahol mindenki összemérhette a saját munkáját a többiekével. Befejezésül hamuba sült pogácsával ellátva jelképesen, és a valóságban is útilapot kötve a talpukra, mindenki élményekkel megrakodva, szerencsésen tért meg otthonába.

Szathmáry István

Rákóczi-emlékhelyeken Kárpátalján

A Rákóczi Szövetség Beregvidéki Ifjúsági Szervezete hagyományörző útjait Borbély Ibolya tanárnő mindig úgy szervezi meg, hogy legalább egy Rákóczi-emlékhelyet felkeressünk. A Kárpátaljai Magyar Szervezetek közül mi voltunk az elsők, akik 1996 óta rendszeresen fejet hajtunk és elhelyezzük az emlékezés és tisztelet koszorúját a dolhai kuruc csata emlékére állított emlékműnél. 2004 júniusában Beregszászból, a II. Rákóczi Ferenc térről indultunk, ahol az Esze Tamás emléktáblánál tisztelegtünk a kuruc hős előtt. Innen a történelmi Magyarország Máramaros megyéjébe, a Borzsa-havasok lábához vezetett utunk a dolhai csata emlékére állított Turulos-emlékműhöz.

Ezen a helyen tömegsírba fektették a magyar kurucok és a melléjük álló ruszinok földi maradványait. Ráépítettek egy kisméretű görög katolikus fatemplomot – a hely szentté avatása céljából. 1900–1949-ig Dolhán görög katolikus lelkész volt Medve Mihály, aki magyar és ruszin nyelven misézett. Nagy búcsúkat szervezett, melyeken szintén két nyelven cerebrálta a szentmisét.

Medve Mihály az I. világháborúban a fronton volt, mint pap. 1919-ben vitézségi kitüntetést kapott, mivel szeretetben-békességben tartotta a dolhai magyarokat és ruszinokat. A dolhai hívek, Mihály atya vezetésével, elhatározták, hogy a kis fatemplom helyére egy nagy kötemplom építéséhez kezdenek. Mély fundamentumot ástak és rátaláltak a tömegsírra. Rengeteg csont került ki s a szabadságharc legelső ütközetében elesett magyar és ruszin kurucok csontjait, 1909 november 8-án a környék és Dolha lakosságának óriási részvételével ünnepélyes gyászistentiszteletet kíséretében helyeztek örök nyugalomra az újonnan épülő templom falai közt lévő sírba. A templomot Szűz Mária mennybevitelére emlékére szentelték. Ez volt abban az időben egész Máramaros legnagyobb temploma. 1949-ig görög katolikus templom volt, azóta a mai napig a pravoszláv híveket szolgálja.

1903-ban az összecsapás 800. évfordulójára Dolha piacterén a környék népének közadakozásából emlékoszlopot emeltek, amit a szoborbizottság hagyott jóvá. 1903. július 8-án a dolhai templomtéren kb. 5000 ember vett részt pünkösöd második napján a szentmisén és az emlékoszlop felszentelésén. Maga az emlékmű 1,5 m magas fehér márványoszlop, tetején aranyozott turulmadárral, a turulmadár alján egy kis kereszttel. Balogh vikárius szívhez szólóan ismertette a Rákóczi-szabadságharc eseményeit és a ruszin nép szerepét, önfeláldozó harcát.

1923-ban a csehszlovák éra alatt nem nézték jó szemmel a magyar vonatkozású emlékművet, vandál kezek ledöntötték az emlékoszlopot. A magyar lakosok igen felháborodtak. Még 1923-ban sikerült az emlékoszlopot visszaállítani, a turulmadár összetört, vagy eltűntették. Az eredeti magyar szöveg helyett ruszin nyelven vésték rá a megfelelőjét. Az eredeti szöveg az emlékmű egyik oldalán. *„Istennel a hazáért és a szabadságért! – A II. Rákóczi Ferenc szabadság harcának első csatájában 1703 június 7-én elesett kurucok emlékére.”* A másik oldalon: *„Kiontani vérem apámért, megöletem magam szép gyűrűs mátkámért. Meghalok én még ma Magyar nemzetemért.”*

2002 júliusában újból felavatták egy márványtáblán a magyar szöveget. Kár, hogy a talpazat alsó részére került.

2003 pünkösöd vasárnapján a Rákóczi-szabadságharc 300. évfordulóján újra avatóünnepségre került sor. Hála Istennek, mindannyiunk örömére az oszlop tetejére „visszaszállt” a turulmadár. A koszorúzás után elénekeltük a Himnuszt, fényképeztünk, majd megnéztük a Teleki várkastélyt. A barokk építészet szép kastélya ma igen rossz állapotban látható, de a parkja ma is szép. Megpróbáltuk az egyik évszázados tölgyfa törzsét „átölelni”, hét diák kitárt karja kellett hozzá.

Borbély Zsuzsa

Juhász Viktor halálára

Óriási veszteség érte a partiumi honismeretért, műemlékekért dolgozó közösségünket. 2004. április 17-én elhunyt Juhász Viktor nyugalmazott tanár, aki önzetlen tevékenységével sokat tett nemzeti közösségünkért, szűkebb pátriájának, Rév magyarságának felemelkedéséért. Állíthatjuk, hogy Ő volt Rév falu mozgatórugója. A falu református közössége nem egyszer egymberként sorakozott fel Juhász Viktor tanár úr mögött és sokszor erejüket felülmúlva fogadták és segítették a különböző rendezvényeket, legyen az saját kezdeményezés, megyei vagy országos szervezésű.

1927. szeptember 4-én született Réven, a Domján családban. A Juhász nevet örökbefogadó nevelőszüleitől kapta. Elemi iskoláit Réven, a gimnáziumot a Kolozsvári Református Kollégiumban végezte, ahol 1948-ban érettségizett. Édesapja szatócs-üzlete miatt a család kulák-listára került, így minden egyetemről eltanácsolták. 1949–1951 között a révi Kőbánya és mészegető vállalat bérelszámolója volt. Ekkor vette fel a Juhász nevet, s így el tudta végezni a Bolyai Tudományegyetem matematika-fizika szakát. 1953–1959 között a révi általános iskola igazgatója, majd 1959–1987 között a révi általános iskola magyar tagozatának matematika-fizika tanára volt. Közben 1959–1968 között a kultúrház igazgatója; 1963-ban megkapta a Kiváló tanár kitüntetést; 1980-ban pedig sikeresen letette az I. fokozati vizsgát. 1987-ben nyugdíjazták, de még négy éven át tovább tanított.

Egész életében a kultúra elkötelezettje volt. Már 1945-ben, még diákkorában megalapította a helyi színjátszó-csoportot, melyet több mint ötven éven keresztül vezetett. Vendégszerepek számtalan településen, mind a Partiumban, mind Magyarországon. Nem volt olyan révi magyar család, amelynek valamelyik tagja részese ne lett volna ennek a színjátszó-csoportnak. Szintén diákkorában, 1942-ben lett az Erdélyi Kárpát Egyesület (EKE) tagja, akkori osztályfőnöke, Tulogdy János professzor hatására. Így elkötelezte magát a természet iránti szeretetre és védelmére.

1993. május 31-én újra alakítottuk a révi EKÉ-t, melynek elnökéül Juhász Viktort választottuk meg. Azóta is elnöke és mozgatórugója volt a Révi Osztálynak, s így több megyei és országos EKE-rendezvény szervezője lett, hozzájárulva a Révi-szoros természetvédelmi táj megismertetéséhez és védelméhez.

Rév magyar lakossága iránti felelősségének tudatában 1989. december 30-án megalakította az RMDSZ révi szervezetét, melynek hosszú ideig elnöke, majd alelnöke volt.

Rév helytörténetével már az 1970-es évektől foglalkozott. Elsősorban a révi fazekasmesterség érdekelte, felismerve a hagyományos kézműipar jelentőségét a falu életében. Az 1970-es években jelent meg első tanulmánya a Művelődésben, Ipar vagy népművészet címmel.

1993-tól, megalapításától tagja a Partiumi és Bánsági Műemlékvédő és Emlékhely Bizottságnak. Ettől kezdve alaposabban elmélyült a helytörténeti kutatásban, számos cikke és tanulmánya jelent meg a Partiumban, az Erdélyi Gyopárban, a Reményben, a debreceni Látóhatárban. Megírta Rév monográfiáját, majd összeállította *Rév, Erdély sziklakapuja* című gyűjteményes kötetét. Helytörténeti és honismereti nevelői munkásságáért 2001-ben megkapta a Fényes Elek-díjat. Utoljára a Révi amatőr színjátszás története című nagylegzetű munkája befejezésén dolgozott.

Élt 76 évet. Egész életét közössége felemelkedésének szentelte. Egészségét nem kímélve mindent megtett szeretett faluja lakosságának neveléséért, gyarapodásáért. Ezért is kapta meg Rév község díszpolgárának címét. Élete és munkássága mindig példakép marad számunkra. Derús alakját örökre szívünkbe zártuk. Nyugodjon békében, pihenése legyen csendes.

Dukrét Géza